

89
Ш 37

Валерій Шевчук

МУЗА РОКСОЛАНСЬКА

РОЗВИНЕНЕ БАРОКО
ПІЗНЄ БАРОКО

ВИДАВНИЦТВО "ЛИБІДЬ"

Валерій Шевчук

МУЗА РОКСОЛАНСЬКА

Українська література
XVI—XVIII століть

У двох книгах

Книга друга

**РОЗВИНЕНЕ БАРОКО
ПІЗНЄ БАРОКО**

Київ “Либідь” 2005

ББК 83.34УКРІ
ІІЗ7

Головна редакція літератури
з гуманітарних наук

Головний редактор
Світлана Головка

Редактори
Олена Вербилі, Юрій Медюк

**Випущено на замовлення Державного комітету
телебачення і радіомовлення України
за Програмою випуску соціально значущих видань**

ISBN 966-06-0353-3
ISBN 966-06-0355-X (кн. 2)

© Валерій Шевчук, 2005

ЗМІСТ

РОЗВИНЕНЕ БАРОКО

Розділ перший

Писемність другої половини XVII — початку XVIII століть.

Конспективний огляд

9

Розділ другий

Розвинене бароко. Загальні статті

21

Державотворчі й національно-стабілізуючі еліти

в українському суспільстві XVI—XVIII століть 22

Універсальна картина світу в творчості письменників українського бароко 38

Поетика бароко в українських літописах 46

Байка в літературі українського бароко 65

Анімалістично-алегорична поетика у творах XVI—XVIII століть 78

Образ Богдана Хмельницького в давній українській літературі 91

Розділ третій

Персонали та пам'ятки другої половини XVII—початку XVIII століть

107

Самійло Зорка, його панегірик та діаріуш 108

Про "Герби і трени при гробі... Сильвестра Косова" 114

Лазар Баранович як поет 128

Теодосій Софонович. "Хроніка" 144

"Про Олексія, чоловіка Божого" — драма з 70-х років XVII століття 151

"Чигирин" Олександра Бучинського-Яскольда 159

Іоаникій Галятівський. Життя і творчість. "Скарбниця" 164

Про поеми невідомого автора другої половини XVII століття із віршованої хроніки 171

Климентій Зіновійв і його книга буття українського народу 179

Іван Величковський та Києво-Чернігівська поетична школа

другої половини XVII століття 192

Три вірші анонімного автора із збірника Кондрацького 208

Петро Попович-Гученський — предтеча Івана Котляревського 213

Літературна праця Дмитра Туптала 219

Стефан Яворський. Поезія 235

Григорій Вишневецький. "Шлях, увінчаний лаврами..." 243

Пилип Орлик як письменник 248

Іван Орновський — панегірист кінця XVII — початку XVIII століть 257

Про Данила Братковського — поета й людину 262

Іларіон Ярошевицький: діалог між Купідомом та Йоасафом 283

Літопис Самовидця як речництво козацько-старшинської ідеології 288

Іван Максимович — поет вічних тем 295

Теофан Прокопович. Життя і творчість	306
Лаврентій Горка та його драма “Йосиф-патріарха”	319
В и с н о в к и	330

ПІЗНЄ БАРОКО

Розділ перший

<u>Письменство XVIII — початку XIX століть. Конспективний огляд</u>	<u>335</u>
---	------------

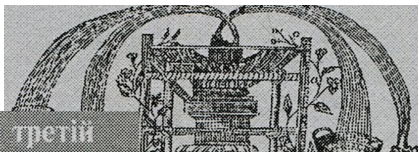
Розділ другий

<u>Пізнє бароко. Загальні статті</u>	<u>347</u>
--------------------------------------	------------

Низове бароко і засоби його творення	348
Українські поетики та риторики як теоретична база літературного бароко	370
Українська барокова драма. Загальні зауваження	382
Явище прообразності в літературі українського бароко	393
Українські родинні хроніки	406
Почаївський культурний осередок XVIII — початку XIX століть	410
Іван Мазепа — митець і літературний герой	420

Розділ третій

<u>Персоналії та пам'ятки XVIII — початку XIX століть</u>	<u>433</u>
---	------------

Літопис Григорія Граб'янки	434
Малий діаріуш Миколи Ханенка	446
Про “Журнал”, чи діаріуш, Пилипа Борзаківського та Павла Ладинського	451
Семен Климовський та його політично-публіцистичний поетичний трактат	459
Літопис Самійла Величка	469
Інокентій Нерунович. “Милість Божа”	483
Василь Григорович-Барський та його “Мандри по святих місцях”	488
Митрофан Довгалецький: драми та поетика	492
Йоасаф Горленко — творець моралістичної поеми	503
Літературна діяльність Михайла Козачинського	509
“Діалог Енея з Турнусом” із 1745 року	519
Про драму “Воскресіння мертвих” Георгія Кониського	525
Гнат Максимович. “Ода на перший день травня 1761 року”	538
Семен Дідович. “Розмова Великої Росії з Малоросією”	545
Сатири інока Якова	555
Про Йосипа Обонкіона-Батю, українську вертепну драму та вертепне дійство	561
Григорій Сковорода як письменник і мислитель	579
Прообразність у баченні Г. Сковороди	595
Іван Некрашевич, його вірші та діалоги	608
Іриней Фальківський — звершувач поетичних традицій Київського атенію	617
Василь Капніст в українському контексті	621
“Історія Русів” як літературна пам'ятка	630
“Енеїда” Івана Котляревського в системі літератури українського бароко	649
Мудрець із гір Карпатських — Василь Довгович	670

В и с н о в к и , або Коли починалася Нова українська література і ще раз про стилістичні епохи	679
--	------------

<i>Іменний та предметний покажчик</i>	<i>695</i>
---------------------------------------	------------

Шевчук Валерій

ШЗ37 Муза Роксоланська: Українська література XVI—XVIII століть: У 2 кн.
Книга друга: Розвинене бароко. Пізнє бароко. — К.: Либідь, 2005. — 728 с.; іл.
ISBN 966-06-0353-3.
ISBN 966-06-0355-X (кн. 2).

Друга книга оригінального дослідження фактично є історією літератури Козацької держави й охоплює другу половину XVII ст., яку автор розглядає як період розвиненого бароко, і XVIII ст. — період пізнього бароко. Аналізуючи цей напрочуд своєрідний відтинок історії української літератури, автор вписує твори в життя, проблеми і складнощі становлення Козацької держави. Читач переконується, що література тієї доби аж зовсім не була схоластичною, твореною у відриві від життя, а навпаки, найчастіше з ним пов'язана. Досі так широко і в такому розрізі література вказаної доби не розглядалася.

Для викладачів, студентів-філологів, учителів та широкого читацького загалу.

ББК 83.34УКРІ